

Użyty w art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej zwrot "może" wskazuje na to, że wydane na jego podstawie decyzje administracyjne mają charakter uznaniowy. Takie rozstrzygnięcia organów administracji charakteryzują się tym, że po dokonaniu ustalenia, że strona spełnia przesłanki normatywne, od zaistnienia których uzależniona jest możliwość zastosowania instytucji umorzenia nienależnie pobranego świadczenia, organ nie ma obowiązku orzekać zgodnie z wnioskiem strony. Wyrok NSA z 19 grudnia 2018 r. sygn. I OSK 1997/18.

Zgodnie z treścią przywołanego przepisu w przypadkach szczególnie uzasadnionych, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenie, z tytułu opłat określonych w ustawie oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy, właściwy organ, który wydał decyzję w sprawie zwrotu należności, na wniosek osoby zainteresowanej, może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń w całości.

Sąd orzekający w sprawie wskazał, że w orzecznictwie sądowoadministracyjnym utrwalone jest stanowisko, że kontrola sądowa w przypadku rozstrzygnięć organów w ramach uznania, ogranicza się do badania, czy granice uznania w danym przypadku nie zostały przekroczone. Sądowa kontrola legalności decyzji uznaniowej obejmuje zatem zbadanie, czy organ w sposób wyczerpujący zebrał materiał dowodowy i rozważył wszystkie okoliczności mogące mieć wpływ na rozstrzygnięcie. Jeżeli zaś stanowisko organu ma oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, jest przekonująco i logicznie uzasadnione, to nie można mu zarzucić cech dowolności.

W sytuacji, w której organy wyjaśnia wszelkie okoliczności sprawy istotne dla jej rozstrzygnięcia z zachowaniem wymogów ustawowych i w sposób przekonujący uargumentują swoją decyzję wydaną w ramach przysługującego im uznania, to sąd administracyjny nie ma podstaw do zakwestionowania takiej decyzji i oceny jej słuszności (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2010 r., sygn. akt I OSK 1156/10 i z dnia 11 grudnia 2013 r., sygn. akt I OSK 3119/12, CBOSA).

Źródło: [CBOSA](#)